

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W WIERCHOMLI WIELKIEJ**

Opracował: dyrektor wraz z wychowawcami

**Rada Pedagogiczna uchwałą nr 7/2013/2014
z dnia 12.09.2013 roku przyjęła Program Profilaktyki**

Program profilaktyki

Wstęp

Profilaktyka to zapobieganie, chronienie dzieci i młodzieży przed demoralizacją i patologią. To jednocześnie ukazywanie uczniom piękna i dobra we współczesnym świecie oraz budowanie pozytywnego obrazu siebie.

Program profilaktyki został opracowany na podstawie informacji zebranych od nauczycieli i przeprowadzonych ankiet wśród uczniów i rodziców. Na podstawie tych materiałów opracowano listę zachowań problemowych w naszej szkole. Oto one:

1. Zachowania agresywne uczniów typu: przewiska, drobne bójki.
2. Używanie wulgaryzmów.
2. Czasami brak kultury osobistej.
3. Brak zainteresowania nauką (obojętność na złą ocenę u niektórych uczniów).
4. Niska samoocena uczniów.

Głównym celem programu profilaktyki Szkoły Podstawowej w Wierchomli jest:

- **Rozwiązywanie problemów i zapobieganie zagrożeniom.**
- **Promocja zdrowego stylu życia (dostarczenie informacji o pozytywnych wymiarach zdrowego życia to znaczy zdrowie to życie bez stresów to dobry stan ciała i ducha).**
- **Tworzenie warunków współpracy nauczycieli, rodziców i uczniów.**
- **Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ułatwiający kontakt z innymi ludźmi i radzenie z samym sobą.**
- **Budowanie pozytywnego obrazu samego siebie i wzmocnienie poczucia wartości.**
- **Podejmowanie świadomych decyzji w sprawie używek i uczenie się jak odmawiać bez obawy przed odrzuceniem.**
- **Rozbudzenie zainteresowania własnym rozwojem i zdrowiem, ułatwienie nabywania podstawowych umiejętności z zakresu profilaktyki.**
- **Poszerzanie oddziaływania edukacyjnego poprzez realizację zagadnień opracowanych w programie profilaktyki szkoły, zajęć pozaszkolnych, poradnictwa rodzinnego i młodzieżowego.**

Wszystkie wymienione cele realizować będziemy:

- w ramach podstawowych zadań profilaktyki szkolnej.
- poprzez szereg konkretnych zadań zawartych w szkolnym programie profilaktyki.
- w ramach działalności świetlicy profilaktycznej.

Zagadnienia programowe mogą ulegać modyfikacji lub poszerzeniu o zadania wynikające z bieżących potrzeb szkoły.

KLASA I

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Jestem uczniem! Jak jest w szkole? (poznajemy się wzajemnie, upiększamy naszą klasę, dbamy o sprzęt i przybory szkolne),	Wrzesień	Wychowawca	
Moja rodzina i mój dom (okazywanie uczuć miłości i szacunku członkom rodziny, otwartość i szczerłość w rozmowach, obowiązki i zwyczaje w rodzinie,)	Cały rok	Wychowawcy, Rodzice	
Czy moja szkoła jest bezpieczna ? (kanon szkoły, regulamin klasy)	Cały rok	Wychowawcy, Dyrektor	
Pierwsza pomoc – znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc, sprawdzić oddech, zatamować krwotok z nosa.	W ciągu roku szkolnego	Pielęgniarka	
Kultura języka – unikamy brzydkich słów	Cały rok	Wychowawca, Rodzice	
Dbam o swoje otoczenie. Sprzątanie Świata	Wrzesień, Kwiecień	Wychowawca, Dyrektor	
Bezpieczna droga do szkoły.	Cały rok / listopad	Wychowawcy, Policjant	
Jak dobrze być zdrowym! Ubieramy się stosownie do pogody i okoliczności.	Cały rok	Pielęgniarka wychowawcy	
Święta w moim domu. Tradycje świąteczne	Grudzień / Kwiecień	Wychowawcy, Rodzice	
Dlaczego ludzie muszą się myć? Dbamy o higienę ciała	Cały rok	Wychowawcy, Pielęgniarka, Rodzice	
Dbamy o higienę jamy ustnej, „Śnieżnobiały uśmiech”	Cały rok	Wychowawca, Pielęgniarka	
Mój wygląd świadczy o mnie. Co jest mi potrzebne, aby być czystym i ładnie wyglądać?	Cały rok	Wychowawcy, Pielęgniarka	
Życie i ruch	Cały rok	Wychowawcy	
Wypowiadamy wojnę próchnicy	Grudzień / Styczeń	Wychowawcy, Rodzice	
Dziadkowie w życiu rodziny	Styczeń	Wychowawcy, Rodzice	
Codzienna gimnastyka w życiu ucznia	Marzec	Wychowawcy	
Czy to, co mi najbardziej	Kwiecień	Pielęgniarka,	

smakuje jest zawsze dobre dla mojego organizmu?		Wychowawcy	
Moja mama i tata ich rola w życiu dziecka	Maj / Czerwiec	Wychowawcy	
Bezpieczeństwo w czasie wakacji	Czerwiec	Wychowawca	

KLASA II

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Jestem uczniem i kolegą – zachowanie wobec siebie nawzajem. Zasady postępowania w szkole (prawa i obowiązki ucznia).	Wrzesień – cały rok	Wychowawca	
Bezpieczna droga do szkoły	Wrzesień – cały rok	Wychowawca, Policjant	
Pierwsza pomoc – znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, potrafię sprawdzić oddech, znam numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc.	W ciągu roku szkolnego	Pielęgniarka	
Czy moja szkoła jest bezpieczna ? (kanon szkoły, regulamin klasy)	Cały rok	Wychowawcy, Dyrektor	
Kultura języka – unikamy brzydkich słów.	Cały rok	Wychowawca, Rodzice	
Rola witamin – wartości odżywcze warzyw i owoców.	Wrzesień - październik	Wychowawca, Pielęgniarka	
Higiena i kultura spożywania posiłków.	Wrzesień	Wychowawca, Pielęgniarka, Rodzice	
Dbam o swoje otoczenie. Sprzątanie Świata	Kwiecień	Wychowawca, Dyrektor	
Odpowiedni ubiór w zależności od pogody.	Cały Rok	Wychowawca	
Zasady biorytmu dziennego dziecka. Model zdrowego dnia.	Październik	Wychowawca	
Bezpieczna zabawa. Bezpieczne posługiwanie się różnymi narzędziami i przyrządami	Cały Rok	Wychowawca	
Moja rodzina – pamięć o tych którzy odeszli.	Listopad	Wychowawca, Rodzice	
Moja Ojczyzna- budzenie uczuć miłości i szacunku do swojej Ojczyzny	Listopad, Maj	Wychowawca	
Aktywność fizyczna w różnych codziennych sytuacjach – rola ruchu w życiu człowieka	Cały rok	Wychowawca	
Święta Bożego Narodzenia w moim rodzinnym domu. Zwyczaje świąteczne.	Grudzień	Wychowawca, Rodzice	
Jak dbać o czystość otoczenia? Sprzątanie	Kwiecień	Wychowawca,	

Świata		Dyrektor	
Poszanowanie cudzej własności.	Cały rok	Wychowawca, Rodzice	
Rola Babci i Dziadka w mojej rodzinie	Styczeń	Wychowawca, Rodzice	
Higiena jamy ustnej. Jak dbać o zęby	Luty	Wychowawca, Pielęgniarka	
Skąd wiadomo, że człowiek jest chory albo zdrowy- rola witamin	W ciągu roku szkolnego	Wychowawca, Pielęgniarka	
Zwyczaje Świąt Wielkanocnych w moim domu	Kwiecień	Wychowawca, Rodzice	
Jak zachowywać się w stosunku do obcych	Maj	Wychowawca, Rodzice	
Moja Mama- Święto Matki w naszej szkole. Rola Matki w rodzinie	Maj	Wychowawca, Dyrektor	
Mój tata - rola ojca w rodzinie	Czerwiec	Wychowawca	
Bezpieczeństwo w czasie wakacji	Czerwiec	Wychowawca	

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Jestem uczniem i kolegą – zachowanie wobec siebie nawzajem. Zasady postępowania w szkole (prawa i obowiązki ucznia).	Wrzesień	Wychowawca	
Przypominamy znane zasady ruchu drogowego?, Bezpieczna droga	Cały rok	Wychowawca, Policjant	
Czy moja szkoła jest bezpieczna ? (kanon szkoły, regulamin klasy	Cały rok	Wychowawcy, Dyrektor	
Pierwsza pomoc – znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc, sprawdzić oddech, zatamować krwotok z nosa.	W ciągu roku szkolnego	Pielęgniarka	
Kultura języka – unikamy brzydkich słów	Cały rok	Wychowawca, Rodzice	
Dbam o swoje otoczenie. Sprzątanie Świata	Wrzesień, kwiecień	Wychowawca, Dyrektor	
Od kogo (od czego) zależy to, czy będę się dobrze czuł? Rozmawiamy o uczuciach pozytywnych i negatywnych. Jak radzić sobie z negatywnymi uczuciami?	Październik	Wychowawca	
Jestem dobrym Polakiem- znam niektóre fakty historyczne. Budzenie uczuć przywiązania i miłości do Ojczyzny	Listopad, maj	Wychowawca	
Odporność organizmu. Czy przestrzegając zasad higieny można zapobiec chorobie?	W ciągu roku	Wychowawca	
Święta w moim domu i szkole. Zwyczaje świąteczne	W ciągu roku	Wychowawca	
Prawa i obowiązki dziecka w rodzinie.	W ciągu roku	Wychowawca	
Zasady racjonalnego odżywiania się.	W ciągu roku	Wychowawca	
Jak prawidłowo komunikować się z innymi ludźmi? Unikamy agresji.	W ciągu roku	Wychowawca	
Jak uniknąć	W ciągu roku	Wychowawca	

niebezpieczeństw związanych z kontaktowaniem się z nieznajomymi?			
Chcę się opiekować zwierzątkiem. Jak to zrobić bezpiecznie dla mnie i z korzyścią dla zwierzątka?	Październik	Wychowawca	
Święta Wielkanocne – tradycje z nimi związane	Kwiecień	Wychowawca	
Kim są dla mnie rodzice – budzenie uczuć miłości i szacunku do rodziców	Maj, czerwiec	Wychowawca	
Bezpieczne zabawy w czasie wakacji	Czerwiec	Wychowawca	

KLASA IV

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Warunki miejsca pracy ucznia	Wrzesień	Wychowawca, Nauczyciel przyrody	
Czy moja szkoła jest bezpieczna. Prawa i obowiązki ucznia (Kanon Szkoły, Regulamin wg Statutu Szkoły)	Wrzesień	Wychowawca	
Wstajesz rano... i co dalej? Sen jest ważny dla organizmu człowieka	Wrzesień	Nauczyciel przyrody	
Nastrój zależy też od wystroju	Wrzesień	Wychowawca	
Zgrana klasa, zmieniamy siebie na lepsze	Październik	Wychowawca	
Higiena, to nie tylko czystość ciała. Niedobór i nadmiar pokarmu - konsekwencje	Październik	Nauczyciel przyrody	
Pierwsza pomoc: znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, znam numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc, sprawdzić oddech, wykonać opatrunki. Wiem jak zatamować krwotok z nosa, wiem jak postępować w przypadku poparzeń.	W ciągu roku	Pielęgniarka	
Moja Ojczyzna. Jestem Polakiem pamiętam o Świętach Narodowych	Listopad, Maj	Wychowawca	
Jak wygląda prawidłowa postawa ciała?	Cały rok	Nauczyciel WF	
Atmosfera świąteczna i jej wpływ na wzajemne kontakty. (Jesteśmy dla siebie mili, życzliwi i serdeczni).	Grudzień, Kwiecień	Wychowawca	
Jakim jestem uczniem – moje postępy w nauce	Styczeń	Wychowawca	
Kultura osobista jest nieodzowna na co dzień	Styczeń	Wychowawca, Nauczyciel przyrody	
Pamiętam o bezpieczeństwie podczas ferii zimowych	Luty	Wychowawca	
Przestrzeganie zasad higieny w swoim domu	Marzec	Wychowawca	
Jak być przyjaznym dla środowiska? Oszczędzanie zasobów przyrody.	Czerwiec	Nauczyciel przyrody	
Co to jest nałóg? Nikotynizm	Czerwiec	Wychowawca.	
Jak można odmówić wypalenia papierosa, wypicia alkoholu?	Czerwiec	Wychowawca	
Wakacje czas odpoczynku. Pamiętam o zasadach kulturalnego zachowania. Dostrzegam piękno mojego otoczenia, mojej Ojczyzny	Czerwiec	Wychowawca	

KLASA V

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Czy ja jestem przyjacielem kogoś?	Wrzesień	Wychowawca	
Czy moja szkoła jest bezpieczna? Prawa i obowiązki ucznia. (Kanon Szkoły, Regulamin wg Statutu)	Wrzesień	Wychowawca	
Cele które sobie stawiam. Jak je osiągnąć?	Cały rok	Wychowawca	
Jestem sprawny. Co na pewno trzeba wiedzieć o wysiłku fizycznym?	Cały rok	Wychowawca, Nauczyciel WF	
Jaki jestem – moje mocne i słabe strony. Moja tożsamość, odrębność.	Październik	Wychowawca	
Wypoczynek czynny i bierny	Cały rok	Wychowawca, Nauczyciel WF	
Moja Ojczyzna. Jestem Polakiem pamiętam o Świętach Narodowych	Listopad, Maj	Wychowawca	
Pierwsza pomoc: znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, znam numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc, sprawdzić oddech, wykonać opatrunki. Wiem jak zatamować krwotok z nosa, wiem jak postępować w przypadku poparzeń.	W ciągu roku	Pielęgniarka	
Co się ze mną dzieje? Akceptacja procesów psychofizycznych w okresie dojrzewania	Listopad	Nauczyciel WDŻ	
Moje potrzeby, ich realizacja, potrzeby innych	Listopad	Wychowawca	
Sfera intymności sferą bezpieczeństwa	Grudzień	Nauczyciel WDŻ	
Świętowanie w rodzinie i w szkole. (Jesteśmy dla siebie mili i życzliwi)	Grudzień, Kwiecień	Wychowawca, nauczyciele	
Kształtowanie pozytywnych cech osobowości	Styczeń	Wychowawca, Nauczyciel WDŻ	
Jakim jestem uczniem – moje postępy w nauce	Styczeń	Wychowawca	
Pamiętam o bezpieczeństwie podczas ferii zimowych. Jestem kulturalny	Luty	Wychowawca	
Media i reklamy. Wiem co słuchać i co oglądać	Marzec	Wychowawca	
Skóra chroni organizm. Jak o nią dbać w okresie dojrzewania?	Marzec	Wychowawca, Nauczyciel przyrody	
Dźwięki są wokół nas. Jak chronić narząd słuchu.	Kwiecień	Nauczyciel przyrody	
Rozwój człowieka w organizmie matki. Odpowiedzialne pełnienie roli rodzica w przyszłości	Maj	Nauczyciel przyrody	
Rodzice - ich ważność w moim życiu	Maj	Wychowawca	
Kiedy, dlaczego i jak mówić nie? Nikotynizm i alkoholizm. Skutki palenia papierosów i picia alkoholu	Kwiecień	Wychowawca, Nauczyciel przyrody	
Wakacje czas odpoczynku. Pamiętam o kulturze zachowania. Dostrzegam piękno otoczenia, mojej Ojczyzny	Czerwiec	Wychowawca	

KLASA VI

Zagadnienia do realizacji	Przewidywany termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi o realizacji
Czy moja szkoła jest bezpieczna? Prawa i obowiązki ucznia (Kanon Szkoły, Regulamin wg Statutu Szkoły)	Wrzesień	Wychowawca	
Higiena sportu. Dbłość o zdrowie i sylwetkę	Cały rok	Wychowawca, nauczyciel WF	
Zasady korzystania z pogotowia, policji, straży pożarnej	Październik	Wychowawca	
Współpraca z rodzicami, nauczycielem, koleżankami	Listopad	Wychowawca	
Moja Ojczyzna. Jestem Polakiem pamiętam o Świętach Narodowych	Listopad, Maj	Wychowawca	
Pierwsza pomoc: znam podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy, znam numery alarmowe, potrafię wezwać pomoc, sprawdzić oddech, wykonać opatrunki. Wiem jak zatamować krwotok z nosa, wiem jak postępować w przypadku poparzeń.	W ciągu roku	Pielęgniarka	
Kto może mi pomóc, gdy źle czuję się w szkole? Pierwsza pomoc	Listopad	Pielęgniarka	
Budowanie pozytywnego obrazu siebie	Listopad, Grudzień	Psycholog	
Tolerancja	Grudzień	Wychowawca	
Świętowanie w rodzinie i w szkole. (Jesteśmy dla siebie mili i życzliwi)	Grudzień, Kwiecień	Wychowawca, Nauczyciele	
Jakim jestem uczniem – moje postępy w nauce.	Styczeń	Wychowawca	
Pamiętam o bezpieczeństwie podczas ferii zimowych. Jestem kulturalny w stosunku do innych	Luty	Wychowawca	
Więź rodzinna	Luty	Nauczyciel WDŻ	
Sztuka kompromisu. Szacunek dla płci przeciwnej	Marzec	Nauczyciel WDŻ	
Higiena okresu dojrzewania. Szacunek dla swego ciała	Kwiecień	Nauczyciel WDŻ	
Wpływ grupy na zachowanie. Dobra samoocena	Cały rok, Kwiecień	Wychowawca, Nauczyciel WDŻ	
Nikotynizm i alkoholizm. Skutki palenia papierosów i picia alkoholu	Maj	Wychowawca,	
Jak można kontrolować stan swojego organizmu?	Cały rok	Wychowawca	
Rodzice - ich ważność w moim życiu	Maj	Wychowawca, Nauczyciele	
Jestem Polakiem! To brzmi dumnie	Czerwiec	Nauczyciel przyrody	
Hierarchia wartości. Kto może pomóc powiedzieć nie?	Czerwiec	Nauczyciel WDŻ	
Wakacje czas odpoczynku. Pamiętam o zasadach kulturalnego zachowania. Dostrzegam piękno mojego otoczenia, mojej Ojczyzny	Czerwiec	Wychowawca	

Oczekiwane efekty

Uczeń:

- Zna i stosuje zasady o które funkcjonuje szkoła,
- Potrafi dostrzec zagrożenia w swoim otoczeniu,
- Wie do kogo zwrócić się o pomoc ze swoim problemem,
- Zna podstawowe zasady rozwiązywania konfliktów,
- Potrafi radzić sobie ze stresem, trudnymi sytuacjami,
- Zna sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego i zasady bezpiecznego wypoczynku,
- Dbą o swoje zdrowie i higienę własnego ciała,
- Zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy,
- Zna swoje możliwości intelektualne, twórcze i potrafi je adekwatnie oceniać,
- Zna zagrożenia wynikające ze stosowania używek i potrafi dokonać właściwego wyboru,
- Umie odmówić w sytuacji zagrożenia,
- Potrafi współdziałać w grupie i udzielać pomocy innym,
- Jest wrażliwy na krzywdę i potrzeby innych.

Nauczyciel:

- Przestrzega zasad bezpieczeństwa w swojej pracy,
- Odpowiedzialnie pełni dyżury,
- Potrafi egzekwować od uczniów wypracowane zasady postępowania,
- Potrafi współpracować ze wszystkimi podmiotami w szkole i w środowisku (rodzicami, dyrektorem, współpracownikami, strażą pożarną, policjantami, pielęgniarką)
- Rozumie swoich wychowanków, służy im pomocą, aktywnie słucha,
- Mobilizuje uczniów do nauki, odpowiedzialnego zachowania, uczy wzajemnej życzliwości i pomocy,
- Oferuje pomoc w rozwiązywaniu problemów natury wychowawczej, zdrowotnej,
- Angażuje uczniów do różnorodnych akcji, które służą ich prawidłowemu rozwojowi,

- Uczy zrozumienia drugiej osoby i odnoszenia się z szacunkiem do płci przeciwnej,
- Wskazuje na zagrożenia związane z używaniem używek i nieprawidłowego korzystania z telewizji i komputera,
- Wskazuje źródła fachowej pomocy w razie zaistnienia zagrożeń,
- Uczy jak dbać o własne zdrowie i prawidłowy rozwój.

Rodzic:

- Zna swoje dziecko i potrafi dostrzec jego problem,
- Współdziała ze szkołą przy podejmowaniu działań wychowawczych,
- Angażuje się w życie szkoły,
- Udziela wsparcia finansowego przy podejmowaniu akcji charytatywnych,
- Rozumie potrzebę podejmowania przez szkołę działań wychowawczych i zdrowotnych i chętnie włącza się w promocję tych działań,
- Chętnie współpracuje z nauczycielami celem rozwijania indywidualnych zdolności dziecka,
- Daje dobry przykład swoim dzieciom i stara się otwarcie mówić o jego problemach z nauczycielem celem podjęcia właściwych kroków zapobiegawczych.